

Aan het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

Datum 12 juni 2024
Onderwerp Reactie van Stichting OIDOS - Buurtteams Jeugd en Gezin
op evaluatie Hiemstra & De Vries

Geacht college,

Sinds 1 juli 2021 bieden wij, in opdracht van de gemeente, hulp aan jeugdigen en gezinnen in Nijmegen. Het evaluatieonderzoek geeft een positief advies om het contract van de gemeente met Buurtteams Jeugd en Gezin te verlengen. Wij omarmen de bevindingen en aanbevelingen uit het onderzoek. We hebben gezamenlijk al veel in gang gezet en kijken ernaar uit om de ingezette koers verder vorm te geven.

We willen benadrukken dat we de wijze van evalueren als heel prettig hebben ervaren. De evaluatie geeft ons een goed beeld van wat er goed gaat en van waarop onze organisatie de komende jaren nog stappen kan zetten. Ook hebben we inzicht verkregen in waar we in gezamenlijkheid met gemeente en samenwerkingspartners nog op kunnen verbeteren.

Middels deze brief maken wij graag van de gelegenheid gebruik om een aantal punten uit het onderzoek te belichten vanuit onze praktijk.

Basishulp, heldere werkwijze

Gezamenlijk hebben we grote stappen gezet in het met basishulp ondersteunen van gezinnen. Door onze generalistische manier van werken kunnen gezinswerkers gezinnen helpen met allerlei uiteenlopende hulpvragen, en daarin ook zelf begeleiding bieden. Hierdoor slagen we er steeds beter in om gezinnen zelf te ondersteunen, in plaats van te verwijzen naar begeleiding. Onze werkwijze staat stevig, maar blijft vanzelfsprekend ook nog aandacht vragen. We herkennen de aanbeveling om hierop blijvend te investeren. Ook herkennen we dat met het meer zelf begeleiden, de druk op de gezinswerkers is toegenomen en daarmee de tijdigheid van hulp in het gedrang is gekomen. In gesprek met de gemeente zijn we daarom overeengekomen dat de norm uit de aanbesteding om 80 procent van de hulpvragen binnen twee weken op te pakken in 2024 nog niet haalbaar is.

Onze monitorinformatie helpt om gericht op onze werkwijze en tijdigheid te sturen. We hebben een stevige monitoring opgezet, waar andere lokale teams een voorbeeld aan nemen. We zien zeker ook kansen deze verder te versterken. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het beperken van administratieve lasten. We merken nu dat nog veel tijd gepaard gaat met registratie, bijvoorbeeld rond indiceren, het invullen van formats voor overleggen met andere partners of voor vervoer. Dit gaat ten koste van de kostbare tijd die gezinswerkers aan gezinnen kunnen besteden. Initiatieven als globaal indiceren van begeleiding helpen om deze beweging in gang te zetten.

Onze positie in het sociaal domein

Buurtteams Jeugd en Gezin heeft binnen enkele jaren een goede positie in de wijk en in het Nijmeegse netwerk kunnen verwerven. We zijn voor gezinnen en partners steeds beter vindbaar, maar dat kan zeker versterkt worden. Het vak van gezinswerker is nog niet verankerd in onze maatschappij en de verwachtingen vanuit de verschillende perspectieven van partners lopen uiteen.

We zetten ons daarom in om onze zichtbaarheid en de beeldvorming te verbeteren. Dit kost tijd en aandacht en doen we graag in samenwerking met de gemeente en partners.

Naast de specifieke rol van de Buurtteams, is het belangrijk om helderheid te hebben over de verschillende taken en rollen in het Nijmeegse zorgveld. Dit werd ook door gezinnen tijdens de door ons georganiseerde spiegelsessies aangegeven. Daarnaast merken we dat het onze professionals nog vaak veel tijd en energie kost om onze rol en het belang van samen optrekken voor het voetlicht te brengen. Meer helderheid kan enerzijds gerealiseerd worden door heldere communicatie over rollen en taken. Een vereenvoudiging van het jeugdzorgveld kan hieraan bijdragen. Onze positionering in het jeugdzorgveld heeft sowieso tijd nodig.

Regierol

De regierol wordt door Hiemstra & De Vries extra uitgelicht. Zoals eerder al aangegeven is taak- en rolverdeling van de verschillende professionals belangrijk, zeker ook vanuit het perspectief van het gezin. Onze Buurtteams staan naast het gezin. Op basis van dit uitgangspunt hebben we een visie op regie vormgegeven. Het gezin voert (zo veel mogelijk) zelf de regie over het gezinsplan en wij ondersteunen hen daarbij. Daarnaast zijn er verschillende definities en interpretaties van regierollen die nog niet altijd scherp uitgewerkt zijn. Om tot een goede uitwerking te komen is het belangrijk om de positie en rol van de Buurtteams helder te hebben. Daarvoor is meer wederzijdse duidelijkheid gewenst. Hiemstra & De Vries noemt daarbij de regieteams en veiligheidspartners zoals Veilig Thuis en Jeugdbescherming in complexe veiligheidssituaties (in relatie tot casus- en procesregie), de Buurtteams Volwassenen (in relatie tot de overgang van minderjarigheid naar volwassene) en het passend onderwijs (in relatie tot basishulp en grijze gebied tussen passend onderwijs en jeugdhulp).

Als het om veiligheid gaat hebben partners die regie voeren vanuit een dwangkader soms andere verwachtingen van regie, dan een Buurtteam die dit vanuit een vrijwillig kader in kan vullen. Het is belangrijk om open te kunnen staan voor elkaars perspectief. Wij blijven altijd in verbinding wanneer het gezin problemen of zorgen niet zelf onderkent. Wij zijn daarbij transparant over onze zorgen en motiveren en activeren gezinnen om hulp te accepteren.

We zien net als Hiemstra & De Vries ook een kans voor gemeente en regio om samenwerkingen te verstevigen. Bijvoorbeeld middels het door Hiemstra & De Vries voorgestelde strategische contractmanagement in de stadsdeelprogrammering, of door regionale afspraken. Door intensivering van deze ondersteuning worden zowel Buurtteams Jeugd en Gezin als samenwerkingspartners meer in hun eigen kracht gezet en kunnen we elkaar ook beter op onze posities aanspreken.

Lerend samenwerken

Een lerende manier van samenwerken is voor ons essentieel om gezinnen en jeugdigen in Nijmegen goede hulp te bieden. Dit doen we op verschillende niveaus, binnen en buiten de organisatie. Het uitwisselen van ervaringen tussen partners maakt het samenwerken krachtiger. Als de samenwerking niet soepel verloopt, vinden we het belangrijk dat bespreekbaar te maken en daarvan te leren. Met al onze partners hebben we afgesproken wie aanspreekpunten zijn en hoe we escaleren als de samenwerking niet goed loopt.

De gemeente is voor ons een belangrijke partner als het gaat om lerend samenwerken. Hiemstra & De Vries beveelt aan om voor het nieuwe jaar een leeragenda op te stellen. We zijn het eens met deze aanbeveling en kijken ernaar uit om deze met de gemeente en onze partners in te vullen. In deze evaluatie ligt Buurtteams Jeugd en Gezin onder de loep, waardoor wij stappen kunnen zetten in

onze ontwikkeling. Wij zouden ook van evaluaties van anderen en de rol van de gemeente kunnen leren. Op die manier kunnen we gezamenlijk nog beter op koers blijven in de transformatie.

Tot slot

Deze evaluatie heeft ons waardevolle inzichten gegeven. Naast verbeterpunten, laat het ook zien dat we goede stappen hebben gezet. Gezinnen geven ons daarin het vertrouwen én de broodnodige inzichten door hun feedback te delen. Het ophalen en inzetten van hun ervaringen gaan we dan ook nog steviger verankeren in onze organisatie. Onze gezinswerkers spelen ook een belangrijke rol in onze ontwikkeling. Zij staan naast de gezinnen om te doen wat nodig is. Het heeft flexibiliteit van hen gevraagd om een reorganisatie te realiseren en een nieuwe organisatie op te bouwen. Zij maken, naast de hectiek van de dag, ruimte om samen met onze teamleiders invulling te geven aan de transformatie.

We zijn trots op waar we nu staan, drie jaar na het starten van een nieuwe organisatie met een flinke opgave voor de boeg. We zijn dankbaar voor de samenwerking met de gemeente en partners. We hebben de nodige hobbels genomen en nog te nemen. Maar verandering kunnen we alleen samen realiseren.

Met vriendelijke groeten,

Marlies Kennis
Bestuurder Buurtteams Jeugd en Gezin